

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی-مطبوعاتی ایران

• رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • فاکس: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰

• پیامک: ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۸۸

• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های ایران و مؤسسه جام جم

• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارندۀ گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT

• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی-مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

نقل قول

شجریان نگاه عمیق و شایسته‌ای به ادبیات معاصر داشت

شجریان در کنار استادانی چون محمدرضا لطفی، فرهاد فخرالدینی و حسین علیزاده، از خوانندگانی بود که بیشترین توجه را به شعر نیمایوشیج داشت و آثاری از شاعران پس از نیما، از جمله مهدی اخوان ثالث، محمدرضا شفیعی کدکنی و فریدون مشیری را نیز اجرا کرد. شجریان تنها یک خواننده ردیف و موسیقی ایرانی نبود، بلکه شخصیتی فرهنگی بود که نگاه عمیق و شایسته‌ای به ادبیات معاصر داشت. اجرای شعرهایی مانند «پرکن پیاله راه» و «پیاده راه» نشان‌دهنده همین رویکرد بود. شجریان به شعر حافظ علاقه زیادی داشت. ای کاش همان فرصتی که برای شجریان فراهم شد تا شعر حافظ را با آن شکوه اجرا کند، برای خواندن شاهنامه نیز فراهم می شد. امروز جامعه دوباره به شاهنامه و هویت ملی خود توجه کرده است و حتی با وجود قیمت بالای چاپ‌های معتبر شاهنامه، این کتاب همچنان مورد استقبال قرار می گیرد. از هنرمندان و بویژه خوانندگان می‌خواهم در این زمینه نقش بیشتری ایفا کنند و شاهنامه‌خوانی را جدی بگیرند.

صحبت‌های سهیل محمودی

شاعر در برنامه یادمان محمدرضا شجریان

مدیر انتشارات معین درگذشت

محمد قاسم (لیمّا) صالح رامسری، مدیر انتشارات معین شامگاه ششم مهر بعد از یک دوره بیماری درگذشت. انتشارات معین سال ۱۳۶۴ با شعار «خدمت به فرهنگ ایران و جهان» تأسیس شد. نام «معین» به احترام دکتر محمد معین، لغت‌شناس و مؤلف فرهنگ فارسی معین، برای مؤسسه برگزیده شد تا پیوند آن با سنت فرهنگ‌نویسی و پژوهش زبان فارسی برجسته شود. انتشارات معین کتاب‌های احمد محمود، هوشنگ مرادی کرمانی و بسیاری از نویسندگان مطرح را منتشر کرده است. **ایرنا**

جایزه ویژه جشنواره ترکیه‌ای برای «اصغر فرهادی»

سی‌وسومین جشنواره بین‌المللی فیلم آدانا در کشور ترکیه، از اصغر فرهادی، کارگردان ایرانی باعطای جایزه یک عمر دستاورد هنری تقدیر می‌کند. این کارگردان در برنامه‌های گفت‌وگو و کارگاه آموزشی (مسترکلاس) این جشنواره شرکت خواهد کرد. فرهادی که در سال ۲۰۱۱ برای فیلم «جدایی نادر از سیمین» برنده جایزه خرس طلایی جشنواره فیلم برلین شد، در طول دوران حرفه‌ای خود جوایز متعددی را در جشنواره‌های بین‌المللی، بویژه برلین و کن از آن خود کرده است. **امهر**

«بابک کریمی» بهترین بازیگر جشنواره ایتالیایی شد

هجدهمین جشنواره فیلم اورتیجا در کشور ایتالیا به کار خود پایان داد و بابک کریمی به همراه ایسوار و فابی به صورت مشترک جایزه بهترین بازیگر جشنواره را برای بازی در فیلم «بالکانیا» دریافت کردند. در این فیلم بابک کریمی نقش «ظفر» یک موزیسین افغانستانی را بازی کرده است. این فیلم ساخته نیکولا سورجیانی، فیلمساز جوان ایتالیایی است که امسال، اولین تجربه سینمایی بلندش در بخش «روزهای ونیز» هشتادوسومین جشنواره فیلم ونیزرومنایی شد. **ایسنا**

نشست خبری سی‌وهشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان برگزار شد

میناب به قلب جشنواره کودک آمد

رسم مروت به‌جا آورد؛ بنابراین به‌جای دعوت تشریفاتی، کاروان «سینماسیار» راهی میناب می‌شود تا با اکران آثار جشنواره، جادوی تصویر و خیال مرهمی بر روان زخم‌خورده کودکان بازمانده باشد. احترامی که حتی به ساختار جشنواره هم سرایت کرده و با حذف تمام بخش‌های جنبی، تنها یک نشان معنادار را باقی گذاشته است: «جایزه بخش میناب.»

دیده‌بازی فرهنگی در آسمان نازام

سایه‌اندازی تنش‌های منطقه‌ای و محدودیت‌های پرواز بر بخش بین‌الملل، چالش ناگزیر دیگر این دوره بود؛ تا جایی

محور اصلی این رویداد شده‌اند. کودکان میناب امسال بی‌آنکه پایشان به فرش قرمز و هیاهوی سالان‌ها باز شود، در کانون توجه جشنواره نشستند؛ با پوستری اختصاصی و افتتاحیه‌ای که باادای دین به آنها رقم می‌خورد. حامد جعفری، دبیر جشنواره، در نشست خبری هفتم مهرماه از تصمیمی سخن گفت که سنجیدگی آن تحسین اهالی رسانه را برانگیخت: پرهیز از کشاندن خانواده‌های اادگار به فضای جشن و دست‌درزن به تبدیل آنها به مجلس‌آرای تشریفاتی. وقتی رخت عزا و داغ فاجعه با حال و هوای یک جشنواره همخوانی ندارد، سینما باید

گزارش

نرگس عاشوری
گروه فرهنگی

سال‌هاست جغرافیای جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان در خط اتصال چهارباغ تا راینده‌رود خلاصه شده؛ قطعه‌ای از شور و پروانه‌ها که سهم کودکان فرسنگ‌ها دورتر از اصفهان از آن، همواره تماشا از پشت ویترین خبرها بوده است. اما در سی‌وهشتمین دوره، غایبان همیشگی،

محمد کاظم تبار دبیر بیستمین جشنواره بین‌المللی تئاتر مقاومت در گفت‌وگو با «ایران»:

تئاتر مقاومت، ایستادگی در برابر ظلم را به صحنه می‌آورد

گفت‌وگو

گروه فرهنگی

آخر شکل گرفته‌اند. دبیر جشنواره می‌گوید: «مهم‌ترین تفاوت این دوره، برگزاری آن «در بستر جنگ» و تلاش برای پرداختن به موضوعات روز جامعه در همان هنگامه وقوع آنهاست.» به گفته محمد کاظم تبار، بیش از ۷۰ درصد آثار این دوره با موضوع جنگ‌های اخیر مرتبط هستند. او همچنین بر تمرکززدایی، حمایت از گروه‌های استانی، توجه به فرم و کیفیت آثار، استمرار فعالیت‌ها پس از جشنواره و تلاش برای ارتباط با نسل جوان تأکید دارد. در ادامه گفت‌وگوی «ایران» با دبیر بیستمین جشنواره بین‌المللی تئاتر مقاومت را می‌خوانید.

داد. طبیعتاً دریافت آثار در شرایط جنگی اتفاق افتاد، اما با اطلاعیه‌ها و تلاشی که دبیرخانه کرد، ما توانستیم بحث جنگ تحمیلی سوم را هم پوشش دهیم. اکنون بیش از ۷۰ درصد آثار جشنواره با موضوع جنگ تحمیلی دوم و سوم هستند.

امسال چه تغییری در تعریف یا رویکرد جشنواره نسبت به مفهوم «مقاومت» ایجاد شده است؟ طبیعتاً تلاشمان این بود که فرم را هم در نظر داشته باشیم، همان‌طور که در دوره گذشته این اتفاق افتاد. فرم در کنار محتوای فاخر معنا پیدا

در انتخاب آثار این دوره چطور تلاش کردید میان مضمون مقاومت و کیفیت دراماتیک و زیبایی شناختی تعادل برقرار کنید؟ یکی از نکاتی که در این دوره انجام شد، بحث ارتباط با متقاضیان پس از قبولی متن بود. دبیرخانه در مرحله متن با آنها

اصفهان؛ خانه پرچالش جشنواره

اصفهان و جشنواره فیلم کودک، کره‌ای ناگسسته‌ی دارند؛ حقیقتی که جعفری با تأکید بر هویت جهانی این پیوند، آن را به عنوان بهترین گزینه برای میزبانی تبیین کرد. با این حال، معضل همیشگی سنگ اندازی‌های بیرونی همچنان سؤال اصلی خبرنگاران در این نشست بود. با این همه، به گفته حامد جعفری، تغییر رویکرد مدیریت شهری حکایت از عزمی متفاوت دارد و طبق قول استاندار مقرر شد مشکلات برطرف شود.

تغییر ریل از تمرکز تا تخصصی سازی

طبق اطلاعات ارائه شده، سی‌وهشتمین دوره جشنواره با رشد چشمگیر کمی و کیفی همراه بوده و آمار مشارکت نسبت به دوره‌های پیشین دو برابر شده است؛ جهشی که نشان از تاب‌آوری تولیدات کودک در شرایط فعلی دارد. در گامی عملی برای رفع پرچالش‌های سال‌های گذشته -که نمایش‌ها را میان سینماهایی چون ساحل و چهارباغ سرگردان کرده بود- امسال با تعریف یک «خانه جشنواره» واحد، تمامی آثار زیر یک سقف متمرکز شده‌اند. علاوه بر این، با اضافه شدن بخش‌های «هوش مصنوعی»، «مستند» و «آینه» و همچنین تعریف جوایز بخش فنی برای قدردانی از عوامل نادیده‌مانده تولید جشنواره گامی به سوی تخصصی‌تر شدن برداشته است.

حفظ اصالت یک تراژدی از خاک حادثه تا عمق درام

نگاه ستاد جشنواره به فاجعه میناب، در مرثیه‌سرایی نمادین متوقف نمانده است. جعفری در پاسخ به دغدغه خبرنگاران پیرامون خطر مصادره سیاسی یا ابزار احساسات مقطعی، از تثبیت تندیس و آیین‌نامه دائمی این بخش برای دوره‌های آتی خبر داد؛ واقعه‌ای تلخ که در ابعاد جهانی نیز سال‌ها ظرفیت زایش اثر هنری دارد. آن‌طور که دبیر جشنواره در این نشست بر آن تأکید داشت، آسیب‌شناسی تولیدات شتاب‌زده سال‌های قبل -به‌ویژه آثار نارس حوزه جنگ تحمیلی دوازده‌روزه- فارابی را به یک بازیگری جدی در فرآیند تولید رسانده است؛ عبور از فیلم‌نامه‌های شتاب‌زده و حرکت به سوی خلق کانسبت‌های ناب. به گفته دبیر سی‌وهشتمین جشنواره فیلم کودک در این دوره از میان ۴۰۰ ایده اولیه، تنها چهار طرح پس از غربالگری دستچین شده‌اند تا زیر نظر چهار مننور (کمال تبریزی، جابر قاسمعی، فرهاد توحیدی و...) تخصصی پرورش یابند. آنچه این فرآیند را از پروژه‌های فرمایشی جدا می‌کند، پیوند بی‌واسطه نویسندگان با میدان واقعیت است؛ گفت‌وگو با بخوردگر و مسدوم از خانوادہ‌های آسیب‌دیده، تا خروجی نهایی به‌جای چسباندن یک برچسب نمایشی از نام میناب، بازتاب راستی‌اندا و استواری مردمان آن خطه باشد.

داشتیم. انتقاد وقتی درست باشد، باعث شکوفایی و پیشرفت شده و مسائل و شبهات جامانده را حل می‌کند. طبیعتاً انتقاد دور از تئاتر مقاومت نیست. مقاومت جایی شکل می‌گیرد که شخص، تفکر و جرأتی در برابر نظر بگیریم، قطعاً ارتباط بین نسل جوان و آثار مقاومت هم برقرار می‌شود. اگر طبق روال گذشته عمل کنیم، قطعاً خروجی لازم را نمی‌گیریم. نکته مهم این است که ما چگونه به نوآوری و خلاقیت بر بیابوریم که مخاطب ما را دفع نکند و از ما رو برگرداند. از طرفی ما انسیبت به مفهوم هم باید عملکرد درستی داشته باشیم و بتوانیم مفهوم را درست پوشش دهیم.

به نظر شما چرا با وجود سابقه طولانی تئاتر دفاع مقدس و مقاومت، هنوز این جریان نتوانسته به یک «جریان مستمر» تبدیل یا مخاطب گسترده تبدیل شود؟

باید ببینیم چه گونه‌ای از تئاتر می‌تواند مخاطب محور شود و گستره وسیع و عظیمی از مخاطب را جذب کند. آثار تئاتر تکرارپذیر، تئاتر تحمل‌برانگیز، تئاتری که جریان‌های فکری عمیق و فلسفی می‌آید، آیا این گونه‌ها هم در زمینه جذب مخاطب موفق بوده‌اند؟ اتفاقاً جای این سؤال اینجااست. دسته‌بندی‌ها و برچسب‌گذاری‌ها شاید در مقطعی باعث فاصله مخاطب با تئاتر مقاومت و دفاع مقدس شده است. به هر حال ما نسبت به مفهوم هم باید عملکرد درستی داشته باشیم و بتوانیم مفهوم را درست پوشش دهیم.

آیا جشنواره تئاتر مقاومت صرفاً یک رویداد سالانه است یا قرار است تبدیل به بخشی از یک سیاست مستمر برای تولید و حمایت از تئاتر مقاومت شود؟ طبیعتاً برنامه‌هایی که وجود دارد به صورتی است که این جشنواره به یک جریان مستمر تبدیل شود. برنامه‌های جشنواره‌ای این رویداد، شامل حمایت از آثار برگزیده است تا پس از اجرای جشنواره، در دستور کار قرار گیرد و امیدوارم محقق شود. بنابراین رفته‌رفته این اتفاق شکلی می‌گیرد. البته نیاز به بسترسازی خیلی عمیق و گسترده‌ای وجود دارد.

طبیعتاً وقتی ما با در نظر گرفتن شرایط ارژشی، به قهرمان‌های شاخص، به داستان‌ها و درام‌هایی که سلیقه مخاطب امروزی است، توجه کنیم، می‌توانیم مخاطب را به این حوزه نزدیک کنیم. وقتی ما فرم و نو بودن اثر را در نظر بگیریم، قطعاً ارتباط بین نسل جوان و آثار مقاومت هم برقرار می‌شود. اگر طبق روال گذشته عمل کنیم، قطعاً خروجی لازم را نمی‌گیریم. نکته مهم این است که ما چگونه به نوآوری و خلاقیت بر بیابوریم که مخاطب ما را دفع نکند و از ما رو برگرداند. از طرفی ما انسیبت به مفهوم هم باید عملکرد درستی داشته باشیم و بتوانیم مفهوم را درست پوشش دهیم.

آیا فکری کنید تئاتر مقاومت در مقطعی بیش از اندازه به بازنمایی قهرمانان و روایت‌های از پیش شناخته‌شده وابسته شده و کمتر به پرسش‌ها و تناقض‌های انسانی پرداخته است؟

در تئاتر مقاومت، در مسأله و مفهوم مقاومت و در دفاع مقدس به اندازه‌ی قهرمان داریم که جدا از اینکه هیچ وابستگی نداشتیم، بلکه در این سال‌ها اکثر قهرمانانمان از پرداخت درست جا مانده‌اند. یعنی ما هنوز به خیلی از شخصیت‌ها و اتفاقات اصلی ماجراهای مقاومت تاریخی ایران، آن‌طور که باید و شایسته است، نپرداخته‌ایم. بنابراین ما نسبت به مفهوم صرفاً محدود یا وابسته به اتفاقاتی بودیم، درست نیست. اتفاقاً در تئاتر دفاع مقدس، هنرمندان آزادانه عمل کرده‌اند. زیرا بیش از ۹۰ درصد تولیدات در این بخش خودجوش بوده است.

چقدر در این گونه تئاتری، امکان نقد، پرسشگری و روایت متفاوت از یک واقعه تاریخی را به رسمیت می‌شناسید؟ آیا «مقاومت» می‌تواند موضوع یک تئاتر انتقادی هم باشد؟ مقاومت مفهوم صرف موضوع نیست، اما طبیعتاً آثار چالشی و آثار انتقادی را هم

بخش بین‌الملل در این دوره از جشنواره چه جایگاهی دارد؟

برگزاری بخش بین‌الملل در جشنواره مقاومت شاید یکی از سخت‌ترین بخش‌های جشنواره‌هاست. علتش هم این است که به هر حال نوع نگاه برخی از کشورها به مسأله مقاومت، با نگاه ما متفاوت است. بنابراین دبیرخانه تلاش خود را انجام داده و بیش از ۱۰۰ اثر در حوزه بین‌الملل دریافت کرده است. مهلت ارسال هنوز هم باقی بوده و بخش بین‌الملل در حال انجام کار خود است. همه تلاش ما این است که بتوانیم آثار خوبی را از کشورهای دیگر نیز در این رویداد داشته باشیم. از همه مهم‌تر، این شاءالله پس از جشنواره بتوانیم آثار این دوره را به کشورهای دیگر صادر کنیم. به هر حال ما درگیر جنگ هستیم و هر اتفاقی می‌تواند رخ دهد. ما تلاشمان را در این موضوع درج نخواهیم کرد. امیدوارم بتوانیم شرایط کامل برگزاری این بخش را فراهم کنیم.

به نظر شما امروز وقتی از «تئاتر مقاومت» حرف می‌زنیم، دقیقاً از چه گونه‌ای از تئاتر صحبت می‌کنیم؟ آیا هر اثری دربارۀ جنگ و دفاع مقدس را می‌توان تئاتر مقاومت دانست؟ مسأله تئاتر مقاومت، مفهوم محور است. مفهوم مقاومت، مفهومی است که دفاع مقدس، انقلاب و خیلی از اتفاقات تاریخی ذیل آن معنا پیدا می‌کند و از یک دایره‌های چون مقاومت در برابر ظلم، مظلوم در برابر ظالم و مقاومت در برابر هر آن چیزی که خواهد به انسان، جامعه و جایگاهی تحمیل شود، نشأت می‌گیرد. طبیعتاً این نگاه در جشنواره وجود دارد. بنابراین وجود چنین نگاهی در نمایش اهمیت پیدا می‌کند.

در سال‌های اخیر بخشی از مخاطبان جوان با ادبیات و روایت‌های کلیشه‌ای درباره جنگ و مقاومت فاصله گرفته‌اند. تئاتر مقاومت برای ارتباط با این نسل چه تغییراتی باید در زبان و فرم خود ایجاد کند؟

مسأله تئاتر

مقاومت، مفهوم محور است. مفهوم مقاومت، مفهومی است که دفاع مقدس، انقلاب و خیلی از اتفاقات تاریخی ذیل آن معنا پیدا می‌کند و از یک دایره‌های چون مقاومت در برابر ظلم، مظلوم در برابر ظالم و مقاومت در برابر هر آن چیزی که خواهد به انسان، جامعه و جایگاهی تحمیل شود، نشأت می‌گیرد. طبیعتاً این نگاه در جشنواره وجود دارد. بنابراین وجود چنین نگاهی در نمایش اهمیت پیدا می‌کند.

